

Список використаних джерел:

1. Gamayunova V., Panfilova A. The productivity of spring barley varieties depending on the optimization of nutrition in the southern steppe of Ukraine. *AgroLife Scientific journal*. Volume 9, Number 1, 2020. P.132-140.
2. Panfilova A., Gamayunova V., Smirnova I. Influence of fertilizing with modern complex organic – mineral fertilizers to grain yield and quality of winter wheat in the southern Steppe of Ukraine. *Journal of Agricultural Science*. 2-XXXL-2020 196-201.
3. Гамаюнова В.В., Панфілова А.В., Кувшинова А.О., Касаткіна Т.О., Бакланова Т.В., Нагірний В.В. Збільшення зерновиробництва в зоні Степу України за рахунок вирощування яменю та оптимізації його живлення Наукові горизонти. *Scientific Horizons*. № 2 (87) 2020. С. 15-23. doi: 10. 33249/2663-2144-2020-87-02-15-23.
4. Gamayunova V., Kuvshinova A. Formation of the main indicators of grain quality of winter barley varieties depending on biopreparations for growing under the conditions of the Southern Steppe of Ukraine. *Ecological Engineering & Environmental Technology*. 2021. 22(4). P. 86-92.
5. Наумович П. Г. Агропромисловий комплекс Миколаївщини тримає позиції потужного учасника ринку в державі. *Агропівдень*. 2018. Вебсайт. URL: <http://agroyug.com.ua/archives/18760>.
6. Ярчук І.І., Маслійов С.В., Божко В.Ю., Позняк В.В., Кравченко К.О. Ефективність застосування препаратів Антистрес та Марс-Elbi на посівах яменю озимого. *Таврійський науковий вісник*. 2016. №96. С. 135-140.

Abstract. The country's grain economy has a significant potential for the cultivation of grain and oil crops, and primarily provides not only its population with products, but also actively participates in world demand, which is growing rapidly every year.

At the same time, barley is important, especially in the south of Ukraine, it is one of the most productive grain crops. Among the breads of the first group, winter barley is the most drought-resistant and is characterized by high productivity per unit of organic matter. However, periodic changes in weather conditions with hot and dry summers and sharp frosts, which determine productivity by 20-40%, significantly exacerbate the production of sustainable products and require constant research regarding stable grain production due to the introduction of well-adapted varieties to local conditions and their growing technologies.

Keywords: winter barley, varieties, biological preparations.

УДК 338.439

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ: ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Курепін В. М., канд.екон.наук

e-mail: kurepin@mnau.edu.ua

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація. Одним із елементів економічної політики будь-якої держави є продовольча безпека. За рахунок власного виробництва кожна країна забезпечує стабільне виробництво продуктів харчування доступних для використання населенням, відповідно до фізіологічних норм споживання. Це головне соціально-економічне завдання держави [1]. Україна не є винятком, забезпечення населення продовольством за будь-яких умов та обставин є

пріоритетним напрямком стабілізації суспільства та важливим елементом національної безпеки країни.

Ключові слова: продовольча безпека, стабільність, завдання держави, рівень життя, дестабілізація, виклики сьогодення.

Постановка проблеми. Завдяки потужному продовольчому експорту Україна у світовому економічному просторі завжди позиціонується як гарант продовольчої безпеки. Внесок України до світового продовольчого ринку – вагомий. Виконання зобов'язань та функції перед державами Європейського Союзу та Світу (Близький Схід, Південний-Схід Азії, Північна Африка) по забезпеченню постачання товарів істотно сприяла продовольчій безпеці своїх партнерів. Це дозволило Україні увійти до п'ятірки провідних світових експортерів зернових і зернобобових та продуктів їх переробки. Але події останніх років: кліматичні впливи, пандемія COVID-19, воєнні дії, що ведуться росією на території України [2], деякою мірою зруйнували глобальні ланцюги постачання товарів та негативно вплинули на функціонування продовольчих систем у світі.

Виклад основного матеріалу досліджень. Доктрина національної безпеки країни тісно пов'язана із проблемами продовольчої безпеки, це один з елементів, але значний, внутрішньої соціальної стабільності України [3]. Забезпечивши глобальну продовольчу безпеку, тобто необхідний рівень життя громадян, можна гарантувати економічні і соціальні умови розвитку держав, які входять до всесвітньої продовольчої безпеки ООН. Умови забезпечення продовольчої безпеки у світовому просторі створили основу для появи різних теоретичних підходів до вирішення завдання по їх виконанню, насамперед, у кризових ситуаціях сьогодення. Тому на перший план виходять дослідження таких умов, факторів та причин, що несуть загрозу продовольчій безпеці.

Політична нестабільність, зростання цін на продукти харчування на фоні воєнних дій, що ведуться росією на території України виявили крихкість глобальної продовольчої системи. Очікуються, зокрема, такі наслідки:

- нестабільність та порушення цілісності ланцюгового постачання продукції сільського господарства, реалізації харчових продуктів споживачеві;
- зрив посівної кампанії в областях, де вирощують більшу частину пшениці та зернових культур (Харківська, Одеська, Запорізька, Миколаївська, Херсонська), зменшення врожайності, зборів і експорту зернових;
- через блокування портів України, експорт морем сільськогосподарської продукції України на зовнішні ринки ускладнене [4].
- зростання цін на продукцію рослинництва та тваринництва, харчові продукти насамперед в країнах, які залежать від імпорту української харчової продукції.

Суттєве погіршення ситуації та загрозові фактори безумовно призведуть до виникнення серйозних загроз у глобальній продовольчій безпеці. Буде спостерігатися подальше підвищення світових цін на продовольство (прогноз до 20 %). Через війну в Україні відбувається глобальний стрибок інфляції,

насамперед у країнах з малорозвиненою нестабільною економікою (Близький Схід, Північна Африка).

Різке погіршення ситуації в Україні багаторазово збільшило кількість населення, які не забезпечені продовольством, оскільки фермерські господарства та дрібні сільгоспвиробники були вражені війною, з кожним днем ситуація тільки погіршується. За таких умов нагальним постає завдання підвищення рівня продовольчої безпеки, виявлення та активізація основних факторних умов її забезпечення.

Світ знаходиться на критичному перехресті. Необхідно, як можна швидше запобігти значних ризиків у глобальній продовольчій системі. Тому стійкість продовольчої системи має першорядне значення у стабілізації ситуації та сприяє розвитку і зміцненню міжнародної співпраці щодо зернових культур між країнами-експортерами та імпортерами зерна.

Припинення тенденції погіршення продовольчої безпеки в усьому світі здійснюється за рахунок довгострокових структурних інвестицій. Якщо ми прагнемо збагатити фермерство і сільське господарство, забезпечити їх зростання необхідно будувати довгострокові системні стійкості. Це допоможе фермерам розширити можливості та сприяти залученню інвестицій у сільськогосподарські дослідження та розробки [5].

На жаль, через війну в Україні відбувається погіршення продовольчої безпеки: знищені логістичні ланцюги та інфраструктура, зруйновані господарства та виробництва, зменшилася кількість виробленого продовольства, в найбільш постраждалих регіонах зросли базові продовольчі потреби. Україні необхідна підтримка, революційні технологічні рішення дозволять українським фермерам бути більш продуктивними та стійкими навіть за умов військового часу. Це забезпечить високий потенціал врожайності та буде сприяти підвищенню рівня продовольчої безпеки.

Аграрний сектор України працює не лише заради продовольчої безпеки українців, але і для підтримки інших країн світу. В світі, мабуть всі усвідомили значення України в забезпеченні продовольством країн-партнерів. Незважаючи на бойові дії, зруйновану частину продовольчих ланцюгів наша держава остається надійним світовим експортером зернових і зернобобових. Однак, в середині країни ситуація залишається ще складною. Працівника аграрних підприємств змушені працювати в умовах постійного ризику для власного життя, поруч з фронтом та на деокупованих територіях населення часто не має доступу до достатнього харчування. Для виправлення ситуації необхідна державна підтримка фермерів.

Список використаних джерел:

1. Іваненко В.С. Інструментальні методи конкурентного аналізу підприємств аграрного профілю. Проблеми та перспективи розвитку економіки України: погляд молоді : матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Черкаси, 20 квітня 2022 р. Черкаси : ЧДБК, 2022. С. 167-170. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11430>.
2. Курепін В. М. Воєнні конфлікти, як глобальні екологічні проблеми суспільства // Педагогічні інновації : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції,

м. Миколаїв, 28-29 квітня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021, С. 156-158.
URL:<http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9296>.

3. Мд Саиф Ибна Алам. Реформування національної системи регулювання безпечності харчових продуктів в Україні // Актуальні проблеми безпеки життєдіяльності людини в сучасному суспільстві: матеріали Всеукраїнської науково-теоретичної інтернет-конференції, м. Миколаїв, 24 листопада 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 516-518.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/10701>.

4. Костюк А. С. Бізнес у воєнний час: як змінилося законодавство // Актуальні проблеми трудових відносин під час воєнного стану : тези доповідей здобувачів вищої освіти інженерно-енергетичного факультету та інших учасників освітнього процесу за результатами тематичного «круглого столу» на інженерно-енергетичному факультеті, м. Миколаїв, 27 квітня 2022 року. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 21-24.
URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11726>.

5. Піндера М. Екологічна безпека територій у зоні бойових дій // Молодь, наука, бізнес : матеріали Всеукр. інтер.-конф. здоб.вищ.освіти і мол.учених, 5-6 жовтня 2022 р., м. Миколаїв. Миколаїв : МНАУ, 2022. С. 81-83. URL: <https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/11861>.

Abstract. One of the elements of the economic policy of any state is food security. Due to its own production, each country ensures stable production of food products available for use by the population, in accordance with the physiological norms of consumption. This is the main socio-economic task of the state [1]. Ukraine is no exception, providing the population with food under any conditions and circumstances is a priority direction for the stabilization of society and an important element of the country's national security.

Keywords: food security, stability, tasks of the state, standard of living, destabilization, challenges of today.

УДК 355.65-049.5

CURRENT PROBLEMS OF FOOD SECURITY IN UKRAINE

Khrystenko O. A., candidate of economy sciences, associate professor,
e-mail: olhakhrystenko@gmail.com

Tkachuk A. V., graduate student
e-mail: nastena1997_tkachuk@ukr.net
Mykolaiv National Agrarian University

Abstract. Ukraine is in extremely difficult conditions of martial law, the issues of food supply and overcoming the negative consequences of disruption of agricultural production processes are of particular importance. Waging a full-scale war on the territory of Ukraine creates threats in the field of food supply not only for the population of our country, but also for other countries, in particular the countries of Asia and Africa, which are import-dependent on the supply of agricultural products of national producers. Therefore, national agribusiness in modern conditions is not only a type of business activity in the agricultural sector, but also a sphere of social responsibility, which today is taking on a global character.